

POMYŚLIĆ (190) *vb pf*

-f-, -s- (132), -ś- (58).

o jasne.

inf pomyślic (51). ◇ *fut* 1 sg pomyślę (9). ◇ 2 sg pomyślisz (7). ◇ 3 sg pomyśli (27). ◇ 1 pl pomyślimy (7). ◇ 3 pl pomyślą (3). ◇ *praet* 1 sg m pomyśliłem, -em, -m pomyślił (7). ◇ 2 sg m -ś pomyślił (1). ◇ 3 sg m pomyślił (13). *f* pomyśliła (5). ◇ 3 pl m pers pomyślili (3). ◇ *imp* 2 sg pomyśl (33). ◇ 3 sg niechaj pomyśli (1). ◇ 2 pl pomyślcie (1). ◇ *con* 1 sg m bych pomyślił (1). ◇ 3 sg m pomyśliłby, by pomyślił (5). ◇ 1 pl m pers byśmy pomyślili (2). ◇ 3 pl m pers pomyśliliby, by pomyślili (3). ◇ *con praet* 3 pl m pers pomyśliliby byli (1). ◇ *pass inf* pomyślic się (1). ◇ *impers fut* pomyśli się (1). ◇ *part praet act* pomyśliwszy (8).

Składnia dopełnienia sprawcy przy pass: pomyślic się od kogo (1).

Sł stp notuje, Cn s.v. pomyślani, Linde XVIII w.

1. *Skierować myśl na coś, uczynić coś przedmiotem swojej myśli; uświadomić, uprzytomnić, wyobrazić sobie; wspomnieć, przywieść na pamięć; cogitare HistAl, Vulg; dicere inter se BartBydgd; dicere Vulg; in mentem venire Modrz (160): BartBydgd 218; tu iuż mało o tym y pić potrzebá/ bo y nagłupzy proftak iuż to v fiebie fnádnie málo pomyfliwzy rozeznáć może. RejAp 178v; y boi się tego Pan Podlaski, by tak nie pomyślił, iesli nie teraz poki Ociec zyw, tedy skoro posmierci Oicowskiey ActReg 157.*

pomyślic co [w tym: „co” (18), „to” (4)] (22): BielŻyw 3; [Z]aż, nie są błogosławieni, Ktorzy tako są uczcieni? Łatwie im wszystko popełnić, Co jedno mogą pomyślic. BierRozm 6; RejPs 139v; Bacząc to Olimpia iż ták ná nię wezrzał rzekłá/ Miłtrzu cos pomyflił ná mię thák wezrzawzy HistAl A3; trudno to wżyftkiem vřtawic/ gdy iedén musí ieść/ drugiemu się niechce/ iedén má co pomyśli/ drugi nic MurzNT 13v, 126; RejPos 196; KuczbKat 60; Winnico y ogrodzie kochánia iego: co godnego řpániałości twey pomyślic fię może o tobie/ od nędznych mizernego światá tego obywatelów/ ledwie co inřzego dořkonále poiąć mogących [...]? LatHar 595. Cf Ze zdaniem dopełnieniowym, Frazy, Zwroty.

pomyślic na kogo, na co (16): [młodzieniec, będąc już bardzo bogaty] pomyfli na řwego řtare⁸⁰ gořpodárza ráde ForCnR C2; MurzNT 13v; RejWiz 175v; Mącz 452c; Wiele ták řkrytych rzeczy ná řwiecie widzimy/ Ze o nich ni rozumieć ni mowić vmiemy. A což gdy pomyflimy ná niebiekie řprawy/ Tu rozum vřtác musí iáko błazen práwy. RejAp AA5v, AA5v; Górndworz N8; RejZwierc 236v, 253; Iáko dym/ ták látá moię vleciáły/ Kości/ iáko głównia/ moie wygorzáły. Ná chléb nie pomyślę KochPs 151; [Jezus] řpytał řwiętego Philippá mowiac: Zkąd wezmie chlebá ábyřmy nákarmili lud ten? [...] On nie pomyflił ná wřzechmocność Bořką ie⁸⁰ áni rzekł ták: możesz ty wřzytko SkarŻyw 384. Cf Ze zdaniem dopełnieniowym; »pomyślic sam w sobie«, »pomyślic sobie«.

pomyślic o kim, o czym (27): A pomyfli łalkawie á miłofiernie o mnie/ řkłon vcho tve y wyřłuchay TarDuch A2; RejZwierc 51v; Po řmierci Iánulfza Křiążęciá/ Sláchtá Mázowiecka winowálá pánnę Rádzyeiowřká/ iákoby oná miałá być przyczyná iego řmierci/ á by byłá nie w kroleřthwie oliádła/ pomyfliliby byli o iey złym/ czego nie winná byłá/ bo mu w tym żádný winien nie był/ iedno řam łobie pijác bez miáry. BielKron 419v, 108v, 211, 245v; Rzeczé Antyoch: řlyřz mię Apollonie/ wynidzi przed fień málo/ á ia o gadce pomyflę/ á thy rozmyfli fie HistRzym 9v; RejPos 321v, 335v; KuczbKat

85; dzifia nędznicy łą w frogiey niewoli/ Włzák ktą [!] o tym pomyłli aż ferce záboli. *RejZwierc* 253; *ModrzBaz* 28; *SkarJedn* 340; *ActReg* 48; Przetoz niechay naprzód taki chory/ o trzech Sákrámenćiech pomyłli. Napierwey o pokućie. *LatHar* 647, 130, 595. Cf *Ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do dopełnienia w zdaniu nadrzędnym, Frazy*, »ani przez sen nie pomyłlić«, »pomyłlić sobie«.

cum inf (3): kiedyc tá [*białagłowa*]/ ma ten wyłtęp zá rzecz thák łrogą/ á niełłychána/ rzecz pewna/ iż nigdy zgrzełzyc nie pomyłli. *GórnDworz* Xv, S7; Ale mnie (czego táic zgoła nie mogę) Niewiáftá łmutna trzyma: któręy gdy drogę Włpomionę/ wnet twarz blednie/ oczy łzy leią/ A mnie pátrząc y ferce/ y członki mdleią: Ze iuz áni womácmie próć fię brzytwámi/ Ani pomyłłę łzáchów grác z Sibyllámi. *KochFr* 129.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikami: to (2), na to (1); iż, że (25), jakoby, żeby, by (7), jeśliże, jeśli by [= czy] (5), zaimek pytajny (31)] (68): a patrząc na człowieka onego/ tak mądrego i tak wewłzech łprawach łwych powázne⁸⁹/ trudno pomyłlić/ iako gorłzką zálość łtego mieli *MurzHist* T; *GliczKsiąż* I; A w tym Turcy goniác náłze obaczyli mołth łkázony od náłzych/ pomyłlili iż fie boią *BielKron* 309v, 79v; *RejAp* 97v; *HistRzym* 62; Ale obácż nędzniku iáki to iest Bog/ [...] ze ielzcze ty ledwe pomyłliłz/ ocz go próić małz/ á on iuz dawno wie/ widzi/ y rozumie włzytki myłli y włzytko ferce twoie *RejPos* 133, 228v, 249; *RejZwierc* 236v [2 r.], 237, 246; *SkarŻyw* 92, 118, 244; Bo nie chcą themu wierzyć żełmy twoie łtadko/ Ani ná to pomyłlić, żeł ty náłz obrońcá *ArtKanc* K3v; Szczera tám y dziwnie łtráźliwa łpráwiedliwość bęđzie/ y pomyłlić niepodobno/ z iákim łtráchem/ ogromnołciá/ mocą y włpániálołciá czynić fię ten łąd ma. *SkarKaz* 5b, 347a, 350a, 486b; *KlonFlis* H. Cf »[kto] ani pomyłlił«, »pomyłlić sam w sobie«, »pomyłlić sobie«.

Ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do dopełnienia w zdaniu nadrzędnym (1): ludzi łłubnych y Piechoty nic nie maią. oczymłsię pomysli ze się wždy tak ładaiaoko rzeczy tych nie odbiezy. *ActReg* 48.

Z przytoczeniem [w tym: mówiąc (2), rzekąc (2)] (16): *BielŻyw* 153; Ale Dawid łam w łobie pomyłlił/ bych kiedy Saulowi w ręce nie wpadł/ lepiej mnie ná łthronie miełzkáć mieđzy Filiłtyny. *BielKron* 67v, 85; *GórnDworz* K4; Ionátás połozył fie ná łuknie/ á głowę łwą połozył ná iey łonie. A gdyż począł łpác/ tedy oná wyćiągnáwłzy pod nim częłć łukná na ktorey lezał/ y pomyłliłá rzekąc: O bych byłá ná tym miełłcu gdzie łwzárań byłá. *HistRzym* 63, 9; *RejPos* 307v; *HistLan* D; Y rzecze mu Pan. A znałz tę łzátę? Rzecze/ znam. odpowie: Ołofz widziłz mnie ł iá dał/ y ia w niey chodzę. Y ocknáwłzy fię pomyłli łobie mówiąc: Chwałá Bogu. *SkarŻyw* 98; Y pomyłli łobie/ proznom fię ia zátłukł: tenże by to miał być łłupem onym ognłstym? Ale gdy kazác począł S. Bázyli: vyrzy z vłt iego iáko ogień wychodzący *SkarŻyw* 118, 118, 520; *GórnRozm* 14; Bo pomyłli pan: owo ma Rzeczpól: gotowego zdraycę/ byle kto miał gotowe pieniádze *SkarKazSej* 670b, 648b; *ZbyłPrzyg* A4.

W połączeniach szeregowych (3): A gdziełz fię wıęłtłze morderłstwo działo nád wiernemi Páńłkiemi iáko łwiát náłtał iáko ná tym miełłcu aż do tego czáfu/ á łnadż o tym y piłmá máło potrzebá/ ktho łobie pomyłli á włpomni álbo hiłtorie przeććie/ co fie działo y dził fie dzieie/ á wieleli tam ludzi łwiętych poginęło/ rozeznác to moze. *RejAp* 108; *KuczłKat* 60; *CzechRozm* 214.

W *przeciwstawieniach*: »sprawić i wykonać, uczynić ... pomyśleć« (2): *CzechRozm* 213; Ty Chrześcijánki brácie [...] pomoże mi Páná Bogá prosić (bez ktorego nic dobrego nie rzkaç íprawić y wykonać/ ále áni począć áni pomyśleć nie możemy) *WujNT przedm* 27.

W *charakterystycznych połączeniach*: *pomyśleć złość; pomyśleć na chleb, na dobrodziejstwa, na Matkę Świętą, na Pana swego, na radę, na ryby, na sprawy, na strach, na wszechmocność Boską, pomyśleć o gadce, o morzu, o obroceniu się, o postanowieniu szkoły, o trzech sakramenciech, o (czyimś) złym* (3); *pomyśleć łaskawie, mało, miłosiernie, niesłusznie, z pilnością; pomyśleć niepodobno, trudno*.

Frazy: »[kto] ani pomyśli(ł) (a. może, a. mógł pomyśleć itp.)« [w tym: o czym (5), co (4); żeby (1), *zaimek pytajny* (1)] (10): Pytam cię ieśli Polfká ieft Kroleństwem? (-) Ieft. (-) Tedy oná ma Krolá? (-) Pewnie że ták. [...] (-) Coż dáley? (-) Poftęp wyżey możefzli/ ia niemogę/ coć fye zda. (-) Ani pomyśleć nyc dáley niemogę. (-) Tedy *hic iubet Plato quiescere*. (-) Iście ták. *OrzRozm* D4; *RejPos* 316v; *RejZwierc* 98v; my łami z fiebie/ áni czynić/ áni począć/ áni nákoniec pomyśleć [!] możemy tego/ coby było dobre y Bogu przyjemne ieśliby BOg łám tego w nas nie záczał/ y nas ku dobremu ípofobnymi nie vczyńił. *CzechRozm* 214, 213; Otoż MM Panie sama niewinność niedopusciła mi namniey obrazy do Vmysłu a opomście wiePan Bog niepochybny swiadek, zem nigdy ani pomyślił *ActReg* 139; Ktoby mógł wyliczyć/ iáko wiele zwad/ iáko wiele mordérftwá/ y innych wiele hániebnych rzeczy fie dźieie/ prze to zbytnié/ á nie mierné pijánftwo? o czym człowiek potrzebziwi áni pomyśli to wżytko vpiwży fię popełni. *KochPij* C2; *WujNT przedm* 27; Pan Bog przedziwnym á niewymownym obyczáiem dáleko wietřzą rádością [...] náfyca y ochładza/ wybránych fwoich fercá/ á niżeli gdyby wżyftkiego światá fkarby y rofkoży mieli. To żeby ták było/ tego złośliwi áni pomyśleć mogá/ chociaýze pobożni ná káždy dzień tego doznawáią *WysKaz* 8; *SkarKaz* 159a.

»(i) strach (i) pomyśleć« [w tym: co (2), o czym (2)] [*szyk zmienny*] (4): *WujJud* 172, 240v; á kiedyby to [*budowanie*] ná Piętrzę być miáło/ tedyby Piotr zbáwicielem był zboru Bożego/ y w Piotrá by wierzyć potrzebá/ y w nim nádzieie pokládáć/ o czym y pomyśleć ítrách *NiemObr* 33; Gdy człowiek weyřrzy w to rozumnym okiem/ Strach y pomyśleć o morzu głębkim/ Lepiey ták z brzegu/ niż być pánem nagle/ Pátrzyć ná żagle. *KlonFlis* C2v.

»[co] źle pomyśleć« = *strach pomyśleć* (1): Oycowfkie mię karz/ bo będziefzli frodze/ Nie oftoię fię ná zbáwienney drodze/ Co źle pomyśleć/ lepfzy byt v ciebie Pánie moy w niebie. *RybGęśli* D3v.

Zwroty: »[o czym] ani przez sen nie pomyśleć« (1): A ták kto wierzy prawdziwie Kryftuła być Synem Bożym/ to ieft Bogá z Bogá vrodzonym/ ten o wtorym abo o drugim Bořthwie áni ípiąc przez fen nie pomyśli. *GrzegRóżn* C3.

»pomyśleć sam w sobie, sami z siebie, u siebie, z sobą« [w tym: *mnimając* (1), *rzekąc* (1); co (3), na co (1); *iz* (2), *by* (1), *zaimek pytajny* (1)] [*szyk zmienny*] (5:2:1:1): Tedy Darius łám w łobie pomyślił rzkaç, niewiem czo lepfzego mam vczyńić, nielża iedno fie Alexandrowey łafce poddać. *BielŻyw* 153; táz fortuná przydzye mnie co y błaznowi/ y coż mi to płatno zem wietřzą pracą miał około mądrości? Y pomyśliłem v fiebie/ *iz* teź to byłáby marność. *BielKron* 79v, 67v, 80; *RejAp* 20; *HistRzym* 9; *RejPos* 307v; Nákoniec *iz* łami z fiebie y pomyśleć nic dobrego nie możemy/ proś Páná tego wielce dobrotliwego/ áby dołóżyć raczył wżyftkiego/ czegoć nie dořtaie *LatHar* 190, 246.

»pomyśleć sobie« [w tym: na kogo, na co (3), co (1), o czym (1); iż, że (15), jeśli(że), jeśli(by) [= czy] (5), jako(by), żeby (3), zaimek pytajny (17)] (59): *RejPs* 106v; Mnieć wiecznie nie ochną oczy Sercze dobrze nie wyskoczy Czo o tym pomyśle łobie Nie łmiem weyrzeć w woczy tobie *RejJóz* G8; *KrowObr* 116v; *BielKron* 80, 85; A tu iuż łobie pomyśleć możelz/ ielli przed takim wzrokiem albo przed taką opatrnością co zakrytego albo zataionego być może. *RejAp* 14, 14, 92v, 108, 143, 179, 179v; *GórnDworz* Kv, K4, L7v, V8v; Bo pomyśl łobie iellize iest który flachetniejszy klenot tego to człowiek nędznego/ iako ona święta a niewinna dufyczka iego *RejPos* 247; A iuż nie vciekaiac fie y do piłmá/ pomyśl łobye co dziś iest Herod on nędzny krol/ a co iest ten thak zacny miłofnik Pánłki. *RejPos* 321, 20v, 179v, 249v, 253v, 258 [3 r.] (16); *HistLan* D; Pirwłze lekárłtwo ná gniew. [...] wziawłzy przed łię boiaźn Bożą/ vciec fie do rozumu/ a pomyśleć łobie/ iż włpanilemu rozumowi nie przyłtoi aby go ledá wiatr/ a zwłazczá nieprzyłtoyny/ od cnotliwey powinności iego vnošić miał. *RejZwierc* 79v; Patrząc ná łwiat pomyśl łobie/ Iako krotki čas dan tobie. Patrząc tędy a což małz rzec/ Niewielz ielli nie iutro precz. *RejZwierc* 236v, A3, 36v, 77, 114v, 153v (14); Ielliby teź tak człowiek pomyšłł łobie/ Zeby w nocnych ciemnościach miał vléc tobie. Myli łye ná łwych myšłach *KochPs* 203; A łwięty łię wielce zawłtydziwłzy/ pomyšłł łobie: Ielli Dyabeł ma na mię tak wiele włzeteczeńłtwá/ naydę iá tełz nań ztołz duchowieńłtwá. *SkarŻyw* 118, 98, 118, 286, 520; *GórnRozm* I4; *LatHar* 578, 671; *SkarKaz* 277a; *SkarKazSej* 684b; tak długo gębuie/ będzie przepiorowác/ Až iá onym łtem złotyeh małz mušić dárowác. Pomyšłł on więc łobie/ niedbam choćbyš miałá Ielenie rogi ná łbie/ byš mię zániechálá. *ZbyłPrzyg* A4.

Szeregi: »ani pomyśleć, ani się nadziwać« (1): A káždy co łtał y dziś łtoi z nádzyeią łwoią pod łwiętą opatrnością iego [...] iż ani łam wzwie iako niewidomie a iako niewiádomie przypádnie mu włzytko/ chocia łam o tym ani pomyšłłł ani fie tego nádzyewa *RejPos* 316v.

»ani począc, ani pomyśleć« (2): człowiek nic łam z łiebie / nie tylko vczynić to coby było dobrego nie może/ ale ani począc/ ani teź pomyšłłł. *CzechRozm* 213; *WujNT przedm* 27.

»pojrzrzeć albo pomyśleć« (1): Detestor meo testimonio, Rem abo minor, improbo, Execro, Odrzekam łię/ mierzi mie/ nie mogę pojrzrzeć albo pomyšłłł ná tę łtronę. *Mqcz* 452c.

»rzec, pomyśleć« (1): Což tu tedy rzeczelz? což tu łobie pomilłłz moy miły Krzešćiańłki człowiecze? *RejPos* 320v.

»nie slychać ani pomyśleć moc« (1): Chćiał nam pokázác tę miłošć P. Iezus/ o iákiew łwiat nigdy nie łlychał ani pomyšłłłł mogł/ aby nas ciálem łwoim karmił. *SkarKaz* 159a.

»pomyśleć, (a) uważyc« (2): *RejAp* 143; A tak może łobie tu pomyšłłł a vwaźyc káżdá pocźciwa žoná/ vlyłzawłzy tę łrogą łłłtorią o zginieniu/ [...] iako y łtan łwoy y yných łobie poruczonych białyeh głow łprawowác a zachowywác ma *RejPos* 322.

»(nie) wspomnieć (a. wspominać) a (ani) pomyśleć« (2): *RejPos* 179v; ia mam zamkow łam niewiem co/ a tak ten twoy ieden mogłby fie miedzy nimi tak bárzo zablákác žebych go ia nigdy nie włpomionáł ani bych o nim pomyšłłłł *RejZwierc* 98v.

W przén (3) : [miłosierdzie boże] iest wětłzé niłz człowieczy rozum może pomysłłł *MurzHist* O4v; [Bóg karze królestwa] A ielli fie to dzieie nád tak zacnemi kołcioły a tak zacnemi narody/ což ty s łobą małz pomyšłłłł nędzna dzwonico a nikczemne błoto/ czo iako proch leźyłz przed nogámi Pánłkiemi/

ieśli sie nie nąwrociłz *RejAp* 20; A iákíe dziwy o nich [*pociechach i radościach przygotowanych dla wiernych przez Pana*] pílmá powiádaia/ ták iż áni ięzyk áni rozum o nich pomyślić nie może. *RejPos* 321v.

a. Zapragnąć w myśli czegoś (9) :

pomyślić co [*w tym: „co” (2), „cożkolwiek” (1)*] (4): Będziefzli też ná pierfiách to ieft w fercu/ nośił fponki nądzieie/ tedy to co pomyśliłz mieć/ będziefz miał *HistRzym* 65, 62, 63. *Cf Fraza*.

pomyślić na co (2): *RejFig* A2v; [*w rajy tureckim*] ná iáką potrawę kto pomyfli/ táká mu będzie daná do fytości *BielKron* 260v.

pomyślić dokąd [*z elipsą „pójść” itp.*] (2): Czemużes ty mnie rádniey miły Pánie w onych potrzebách gđziem bywał zginąć nie dał/ iżbych był nigdy ná kátowfkíe ręce nie przychodził. Ha Pukarzowfki przyiaćielu/ prześiędzieć mi twego winá/ áby cie było pierwey w łztuki zśiekano/ niżem ia do twey gofpody pomyślił. *WerGość* 249. *Cf Fraza*.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): To łukno ieft tákowey mocy/ że kthożkolwiekby na nim fiadł/ á pomyfliłby gđzieby chciał być/ tham wnet będzie. *HistRzym* 63.

Fraza: »co, gdzie jedno pomyślisz(-li)« (1:1): Azafzby ták nie było wdzyęcne towárzyftwo/ Bo co iedno pomyfliłz naydzyefz ták wnet wżytko. Naydzyefz y vczonego/ naydzyefz y rycerzá/ Więc Muzyká/ Doktorá/ Lutnifte/ łzyrmirzá. *RejWiz* 72v; *Cuncta maria terraque patebant Romanis, Włziftki morzá y źiemie łtały Rzymiánóm otworzone/ To yeft gđzie yedno pomyfliłbi [!] ták mogli/ álbo wżem ludźióm roskázowáli. Mącz* 283b.

2. Zastanowić się nad czymś, rozważyć coś, spędzić pewien czas na myśleniu; zaplanować (22) :

pomyślić według czego (1): Y Páná bogá profzē źeby: y W.M. vżyczyć raczył duchá swoiego ś. źebyś też W.M. mógł kiedy pilnie [...] o práwey drodze zbáwienney/ wedle náuki Chriftułowej/ y Apofztolfkíey/ á nie według náuk ludzkich y náłogu łtárego/ pomyślić. *CzechEpPorz* *v.

pomyślić co przeciwko komu (1): Abowiem s ciebie wynidzie ten który pomyfli przeciwko Pánu złość: rozbieráiąc ná myfli wykrocenie. *Leop Nah* 1/11.

pomyślić na co (3): [*posłowie mówili do senatorów*] sami nie ważąc sobie tego lekce przypatrzcie się czasom i ludziom, pomyślcieź na to, ujrzc(i)e, że tą strawa na to by nam wyszła, co tu opowiedamy. *DiarDop* 84; Márníem w tym pracowála/ teraz lámá widzę: A łłufznie/ vbaczywłzy/ lámá z siebie łzydzę. Bo gdy pomyśli człowiek ná co/ y nowa Wnetze rádá przypada/ przypada y zdrowa. *GosłCast* 34. *Cf Ze zdaniem dopełnieniowym*.

pomyślić o kim, o czym (13): On iey rzeczy zá máło dbał/ Lekko ią łobie pokłádał: A przed nią záiaćá popadł/ Vmorzywłzy wżytkiego śniadł. Krowká się tym rozgorzliłá/ A o pomście pomyśliłá *BierEz* H2v, F3v; [*Polacy posłali posła*] do Węgier do krolowej/ powiádaiać iey/ áby więcey śmiechow łnich nie łtroiła á krolewnę połłála/ iefli tego nie vczyni/ zá rázem oni o innym pánie pomyflá. *BielKron* 379; *GrzegRóżn* Fv; áczyby mi trzebá było z łtobą wiele mowić/ włzákże iż sie co innego záczeńto [...] przeto wolę rzecź záczeńtá kończyć á o tych niezgodách [*obu testamentów*] będzieli tego potrzebá/ potym pomyślić *CzechRozm* 149v; *CzechEpPorz* *v; ále podobno áni ia/ áni ty/ nie doczekamy tego/ źeby Polacy kiedy o rządzie pomyślić chcieli. *GórnRozm* M2v; Więc o połtánowieniu ták potrzebney łzkoły Rycerfkíey ná Podolu/ zá powodem W.M. mych Miło:

Pánów/ prędko y pilno pomysłili. *VotSzl* A2v, B2v. *Cf Ze zdaniem dopełnieniowym, Ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do dopełnienia w zdaniu nadrzędnym.*

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikami: o tym (3), na to (1); by, jakoby, jakby, jeśli (4), zaimek pytajny (2), zaimek względny (2)] (8): Infzegoć twoy mąż miłuię/ Małpieżá z ktorym obcuie. Chćieyże ty o tym pomysłi/ Iákoby moglá zágubić: Tego ktoryć to vczyni/ Iż cię mężowi omierził. *BierEz* Qv, Q4; A iuz nicz niemieszkaic chcę okazać panie Zeć dalibog pomysłę czos przełożył na mię *RejJóz* L2; *RejPos* [105]v, 167; *RejZwierc* 237v; Wízyftko to przychodzi mi ná myśl. (-) pomysł o tym Ieśliby to nie było pożyteczniey, ábym Ia dośzedł do Pángrączá, y rośpowiedział mu Iáko fię rzecz ma. *CiekPotr* 58; *GosłCast* 29.

Ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do dopełnienia w zdaniu nadrzędnym (1): azebi kto wafie granycze. a ziemyá rvfficz albo kazicz myal. nykomufzmy tego nyeroskazaly. dalibóg nam ídrowye. pomysłymi o tech rzeczach yakobifmy ye dobrze połtanovili. *MetrKor* 46/175v.

W charakterystycznych połączeniach: pomyslić o drodze zbawiennej, o innym panie, o pomocy, o rządzie; pomyslić pilnie i statecznie, prędko i pilno.

Zwrot: »pomyslić sobie« (2): Pátrzayze też á pomysł sobie w iákim smętku á vdřęczeniu bylá oná błogofławiona mátká iego/ y ony fwięte pánie [...] kthore fię przed tym nie mogły nápatrzyć fwiętego oblicza iego. *RejPos* [105]v, 167.

»pomyslić trochę« (1): Mátká moiá/ moglá znim rozmawiać kiedy y iáko wiele chćiała: á gdym go spytał iefli by fię iufz ftárością ftárgála: pomysliwzy trochę rzekł: niewiemci ftárali bylá/ młodali. *SkarŻyw* 292.

Szereg: »patrzeć a pomyslić sobie« (2): Bo pátrzay á pomysł sobie ná to pilno/ co to ieft zá rofkořz á co to ieft zá pociechá/ párać fię słowem Pánńkim *RejPos* 167, [105]v.

3. Zátroszczyć się, zadbać o kogoś, o coś; zająć się kimś, czymś [o kim, o czym] (8) : *BierEz* O; *RejZwierc* 159v; [jeśli] o obronie támtych kráiow/ y o rządzie lepřzym ná tym tám pográniczu/ y o zábiezeniu przypomniányim niebeśpieczeństwom *ferio* nie pomyslimy/ tedy obawiam fię/ że iáko przed tym/ ták y ná potym/ támtogo nieprzyaciela nigdy fię w czás nie vchronimy *VotSzl* Fv, B4; Y obiecuię sioftrę swoię zá małżonkę Dác lynowi twoiemu, nu, iufz ia odeyde Pomyśle o wefelu *CiekPotr* 39; Lecz iefzcze nád to/ coby iedli nářzy Trzeba pomyslić o grochu o kářzy. *KlonFlis* F.

W charakterystycznych połączeniach: pomyslić o grochu, o kaszy, o lekarstwie, o obronie (krajow) (2), o rządzie, o weselu, o zabiezeniu niebezpieczeństwom, o zalozeniu depozytu.

Zwrot: »w czas (sobie) pomyslić« (2): Widzę pánie ižeš chory/ Znáć w tobie silne przemory. Przetož fię raczy opátrzyć/ O lekárřtwie w czás pomyslić *BierEz* Q2; *PudłDydo* A3v.

Synonimy: 1. rozważyć, uważać; 3. zatroskać się.

Formacje współrdzenne cf MYŚLIĆ.

Cf 1. POMYŚLENIE, POMYŚLON